

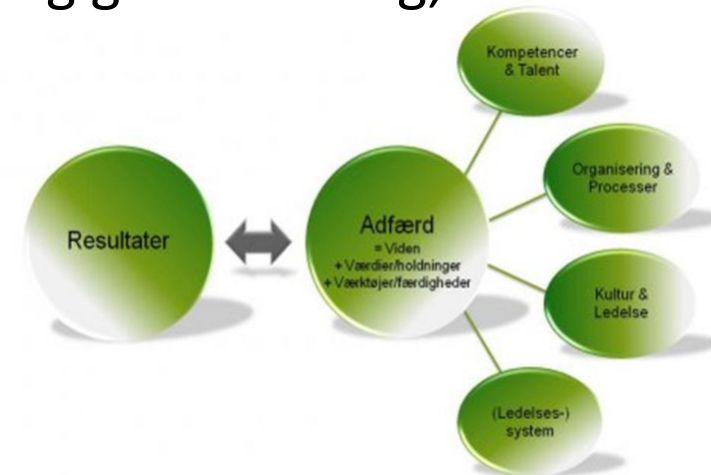
STATENS
SERUM
INSTITUT

En sammenhængende adfærd i et sammenhængende sundhedsvæsen

Jette Holt, hygiejnesygeplejerske, cand.pæd.pæd, ph.d. Central Enhed for Infektionshygiejne

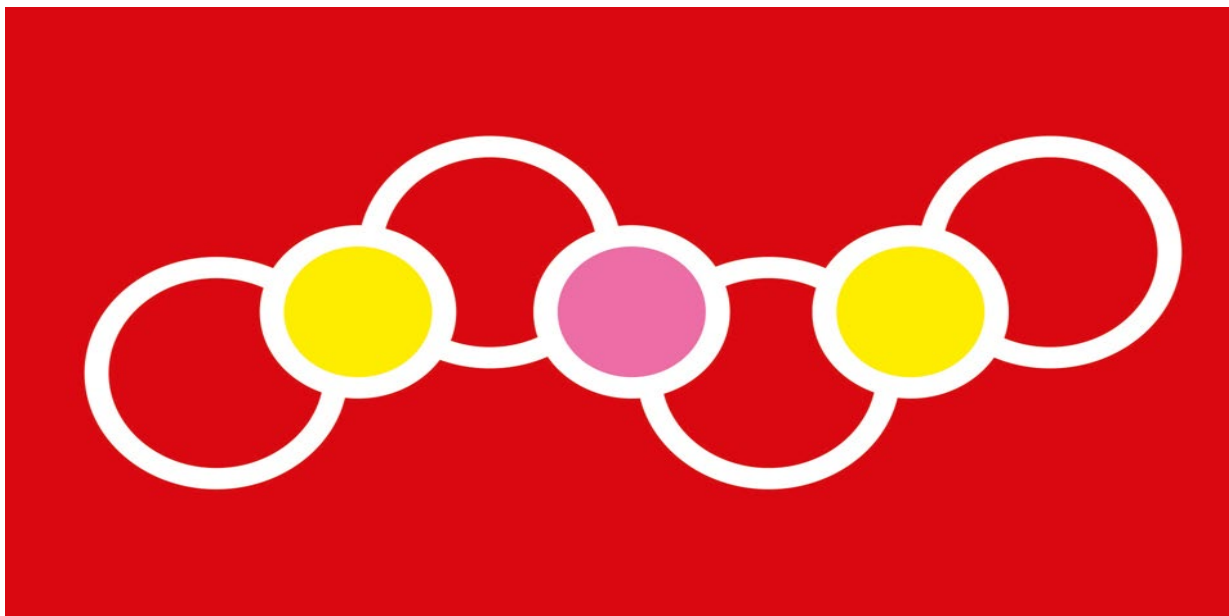
Begrebsafklaring: hvad er adfærd?

- Adfærd bruges ofte synonymt med handlinger
 - Bevidste eller ubevidste handlinger
- Målrettet – handlingen skal have en bestemt funktion
- Adfærd er kulturbestemt/-udviklet
- Adfærd er historisk forbundet – traditioner – forestillinger
- Adfærd er indlejret i moralske og sociologiske normer
- Adfærd er det, vi er, og det vi gør – alene og sammen
- Adfærd kan ændres.....hvis målet med at ændre sig giver mening, er begribeligt og håndterbart for den enkelte

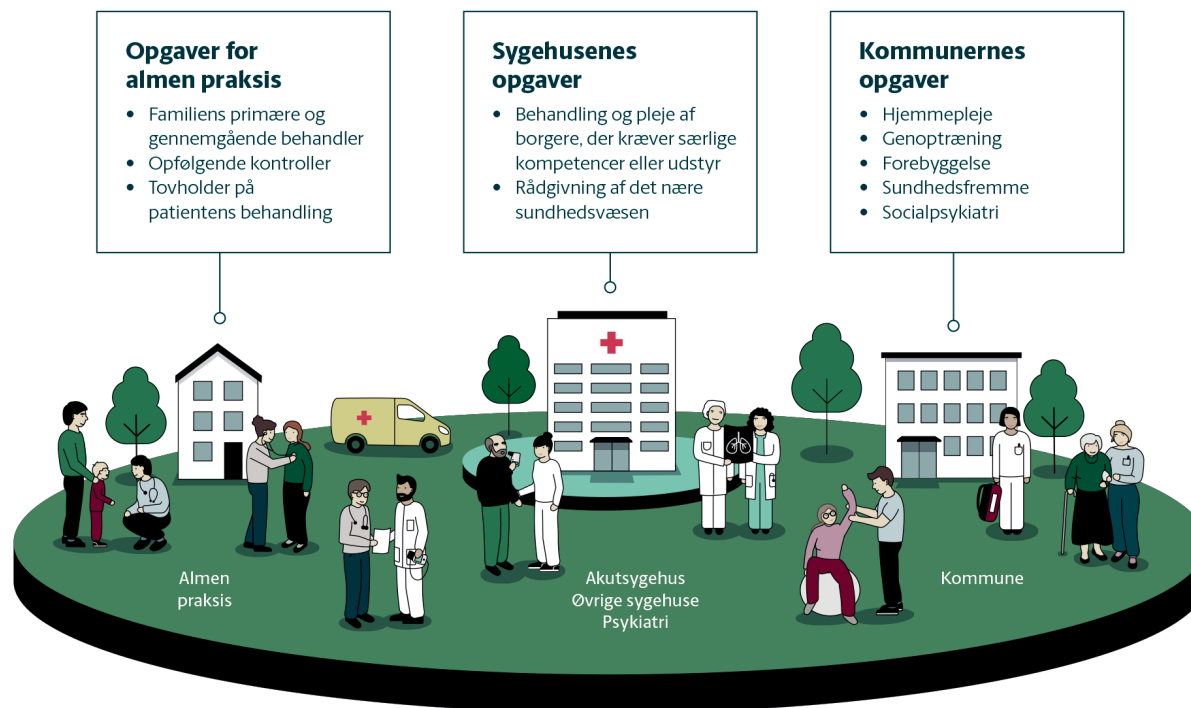
Begrebsafklaring : Sammenhæng-(ende) betyder

- at en (kompleks) helhed er logisk opbygget, velstruktureret, meningsfyldt OG knyttet til hinanden
 - At noget eller nogen hænger sammen
 - At det er i forlængelse af hinanden
 - At det den rette sammenhæng
 - **At det kan kobles sammen**

Begrebsafklaring : et sundhedsvæsen (SHV) er

- Benyttes ofte i ental, men består af mange **forskelligartede** institutioner, som har **forskellige opgaver** og **styres og finansieres** på forskellige måder
- Hospitaler og deres personale, alment praktiserende læger, sundhedsplejersker, og andre sundhedsydere.
- Vigtigste opgaver - at **behandle og pleje** syge mennesker og at **forebygge** sygdom.

Hvad er den nationale politiske ambition for et sammenhængende SHV

Sammenhængende – Nært – Trygt - Lighed i sundhed

- Sundhedsreform
 - Fire regioner og 17 sundhedsråd
 - Tæt og forpligtende samarbejde mellem regioner og kommuner om sundhedsopgaverne
 - Hjemmebehandlingsteams
 - Kronikerpakker
- **Ny folkesundhedslov** giver et styrket grundlag for at sikre **bedre forebyggelse** og sundhed
- *Alle dele af sundhedsvæsenet skal tage et **større fælles ansvar** for at **udvikle og styrke** det **nære** sundhedsvæsen og patienternes **samlede** pleje- og behandlingsforløb. Reformens succes beror på et **samlet politisk ejerskab** i kommuner, regioner og stat samt det **samarbejde og den respekt** for hinanden på tværs af partiskel og myndighedsgrænser, der er **kendetegnende for det danske folkestyre**.*

Aftale om sundhedsreform 2024

15-11-2024

Publikation

Sundhedsreform

Historisk reform flytter sundhedsvæsenet tættere på borgerne.

Regeringen har indgået en bred politisk aftale om en sundhedsreform, som vil styrke sundhedsvæsenet og rykke det tættere på borgerne.

Med fire stærke regioner, nye lokale sundhedsråd, en lægereform og kronikerpakker skal reformen bl.a. sikre, at alle har adgang til sundhedstilbud af høj kvalitet, og at borgere med en kronisk sygdom får bedre og mere sammenhængende behandling.

Hvad er den internationale ambition om infektionshygiejne (IPC) og det sammenhængende SHV...

- “System integration”
- “Beyond the hospital”
- “Behaviour change and implementation”
- “Automation and digitalisation”, and
- “Anticipated scientific progress and innovation”

Sax et al.
Antimicrobial Resistance & Infection Control (2024) 13:88
<https://doi.org/10.1186/s13756-024-01431-3>

Antimicrobial Resistance
and Infection Control

RESEARCH

Open Access

Infection prevention and control in 2030: a first qualitative survey by the Crystal Ball Initiative

Hugo Sax^{1*}, Jonas Marschall^{2*} and the Crystal Ball Initiative

Abstract

Background Healthcare delivery is undergoing radical changes that influence effective infection prevention and control (IPC). Futures research (short: Futures), the science of deliberating on multiple potential future states, is increasingly employed in many core societal fields. Futures might also be helpful in IPC to facilitate current education and organisational decisions. Hence, we conducted an initial survey as part of the IPC Crystal Ball Initiative.

Methods In 2019, international IPC experts were invited to answer a 10-item online questionnaire, including demographics, housekeeping, and open-ended core questions (Q) on the “status of IPC in 2030” (Q1), “people in charge of IPC” (Q2), “necessary skills in IPC” (Q3), and “burning research questions” (Q4). The four core questions were submitted to a three-step inductive and deductive qualitative content analysis. A subsequent cross-case matrix produced overarching leitmotifs. Q1 statements were additionally coded for sentiment analysis (positive, neutral, or negative).

Results Overall, 18 of 44 (41%) invited experts responded (from 11 countries; 12 physicians, four nurses, one manager, one microbiologist; all of them in senior positions). The emerging leitmotifs were “System integration”, “Beyond the hospital”, “Behaviour change and implementation”, “Automation and digitalisation”, and “Anticipated scientific progress and innovation”. The statements reflected an optimistic outlook in 66% of all codes of Q1.

Conclusions The first exercise of the IPC Crystal Ball Initiative reflected an optimistic outlook on IPC in 2030, and participants envisioned leveraging technological and medical progress to increase IPC effectiveness, freeing IPC personnel from administrative tasks to be more present at the point of care and increasing IPC integration and expansion through the application of a broad range of skills. Enhancing participant immersion in future Crystal Ball Initiative exercises through simulation would likely further increase the authenticity and comprehensiveness of the envisioned futures.

Keywords Infection prevention, Infection control (MeSH term), Futures studies, Futurists, Qualitative research, Trends, Survey, Expert opinion

Hvad er den fagpolitiske ambition for det sammenhængende SHV?

DSR • Nyheder fra DSR-c • Sygeplejersker er afgørende for sundhedsreforms s...

Nyhed

Sygeplejersker er afgørende for sundhedsreforms succes

Så sammenhængen skal kobles sammen på tværs af...

- Sektorer
- Ressourcer
- Design
- Faglighed
- Værdigrundlag
- Kultur
- Sprog
- Ønske om lighed i sundhed
-

IPC og hygiejnesygeplejersker, som edderkoppens i det sammenhængende SHV-net?

Naturvidenskab

Samfundsvidenskab

Humaniora

Infektions
hygiejne

Opgaver for almen praksis

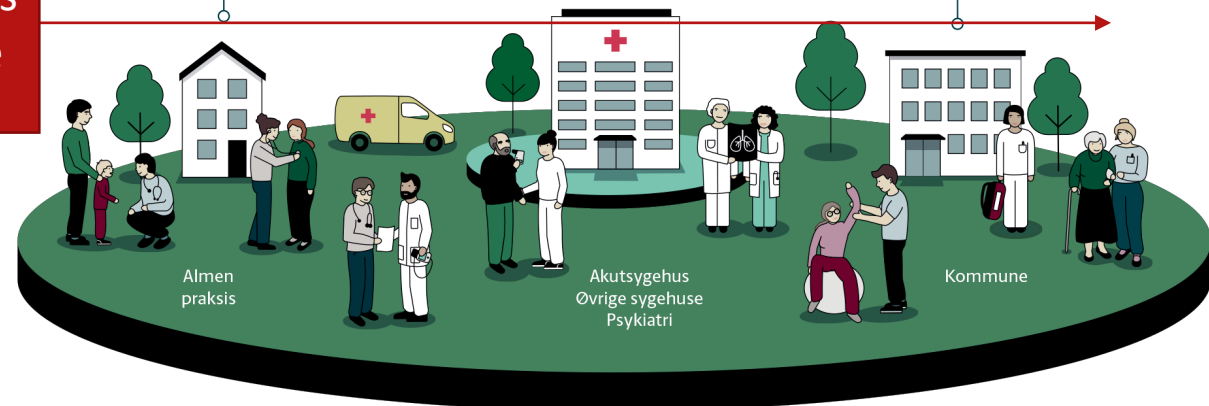
- Familiens primære og gennemgående behandler
- Opfølgende kontroller
- Tovholder på patientens behandling

Sygehusenes opgaver

- Behandling og pleje af borgere, der kræver særlige kompetencer eller udstyr
- Rådgivning af det nære sundhedsvæsen

Kommunernes opgaver

- Hjemmepleje
- Genoptræning
- Forebyggelse
- Sundhedsfremme
- Socialpsykiatri

Hvad skal vi arbejde med, når vi ønsker en sammenhængende adfærd i et sammenhængende SHV?

Viden om

- NOGEN SKAL LÆRE NOGET..ANDET

Holdning til

- NOGEN SKAL MENE NOGET...ANDET

Handling

- NOGEN SKAL GØRE NOGET...ANDET

- Så hvad faciliterer den ønskede adfærd?
- Hvad er en barriere for den ønskede adfærd?

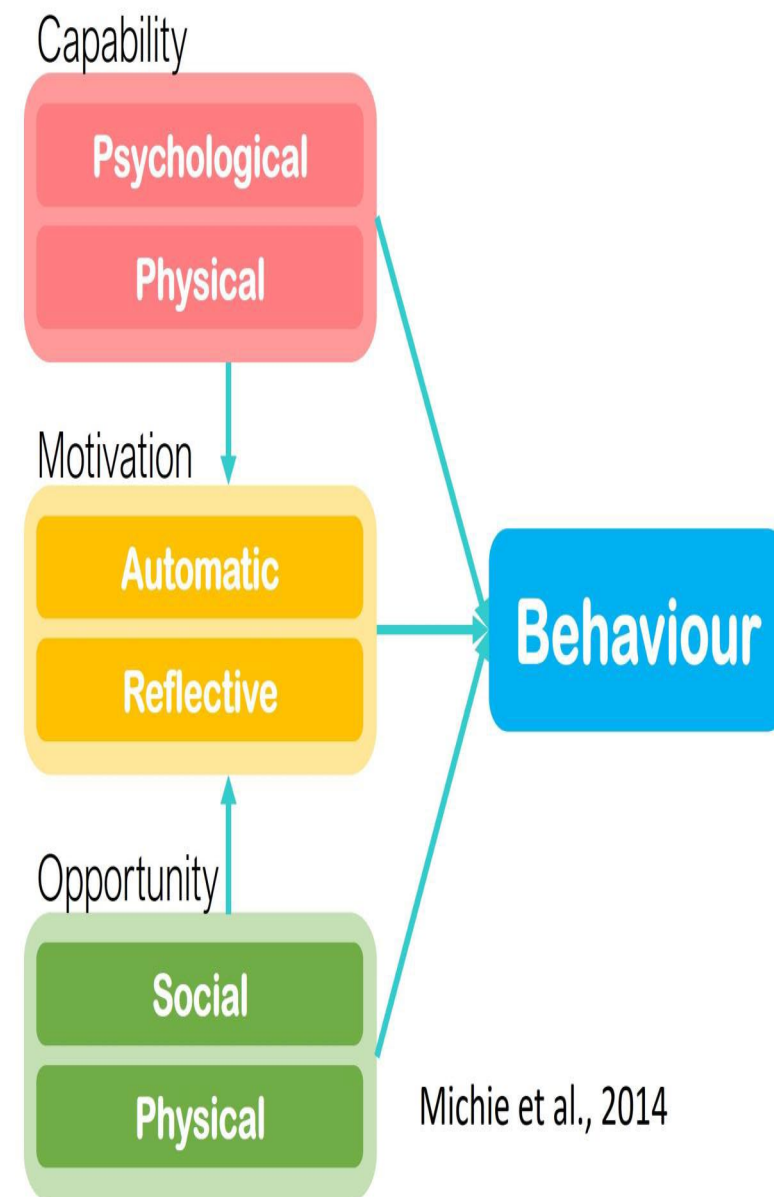
Ændring af een adfærd til en fælles adfærd

Hvis man vil bede andre om at ændre adfærd, skal man:

- 1. Gøre sig det klart om man overhovedet kan beskrive den adfærd, som man forventer.
 - Kan man helt konkret formulere, hvad det er, der skal gøres anderledes end hidtil?
 - Kan man bryde det ned i håndterbare enheder, der gør det realistisk at gå i gang med?
- 2. Kigge på om de omgivelser og arbejdsforhold medarbejderne har, understøtter den nye adfærd.
- 3. Følge op hele tiden
 - være villig til at ændre på omstændighederne, hvis de ikke har den ønskede virkning.

COM-B model – en struktureret afdækning af barrierer og facilitatorer

- **Kapacitet (cabability)**
- Viden om infektionshygiejne – metoder
- Erfaring med infektionshygiejne – konsekvenser
 - Myter – fordomme – narrativer
 - Eget hjem – hospitalsindlæggelse – fysiske rammer
 - Risikooplevelse/-vurdering/-håndtering
- **Mulighed (opportunity)**
 - Økonomi
 - Fysiske rammer
 - Social støtte, normer
- **Motivation (motivation)**
 - Automatisk (vane, følelse, impuls)
 - Refleksiv (bevidste overvejelser, mål, intentioner)

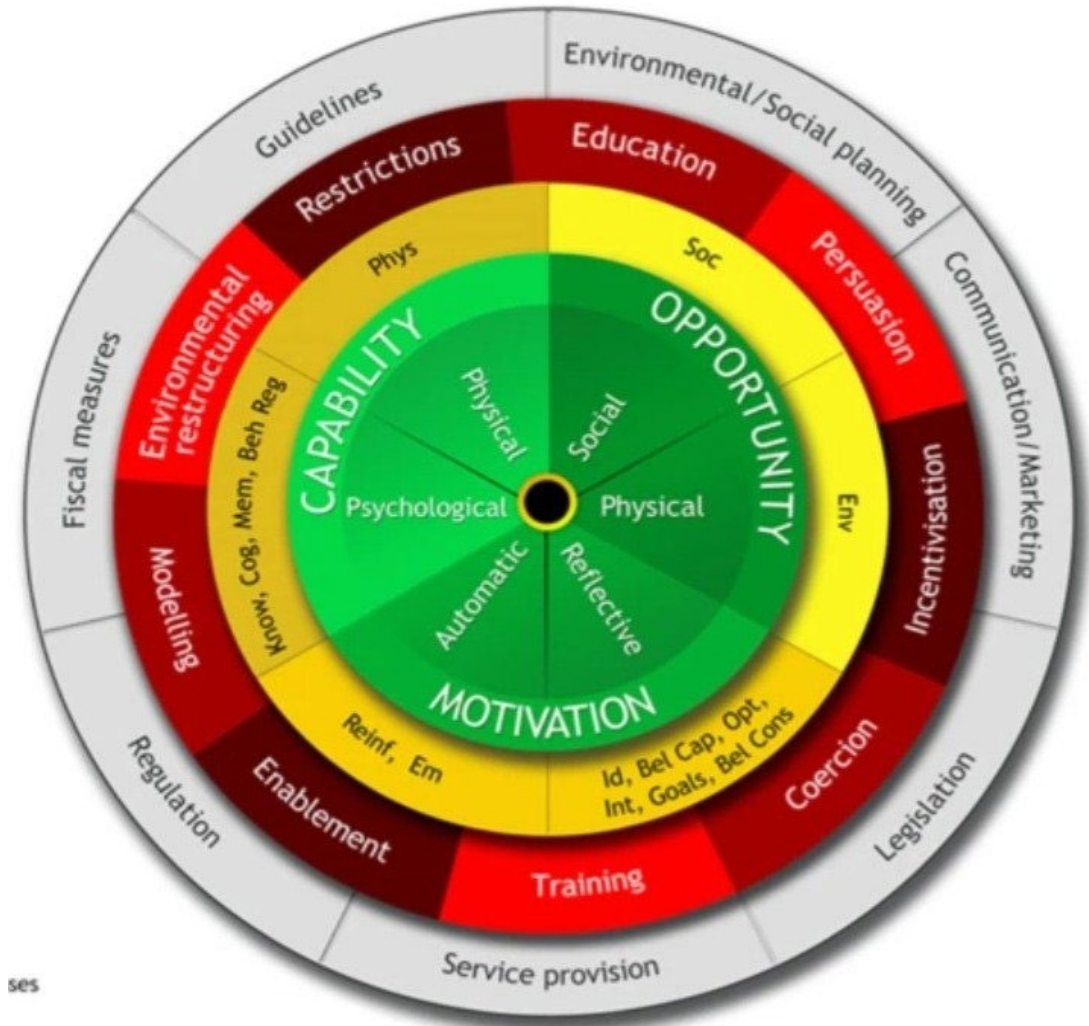

Michie et al., 2014

Barrierer og facilitatorer viser valget af interventionen

- Interventionen skal rette sig mod
 - Kapacitet
 - Mulighed
 - Motivation
- Behaviour change wheel

Barrierer og facilitatorer for en FÆLLES sammenhængende adfærd i et sammenhængende SHV

- Kvalitet i behandling og pleje og Lighed i sundhed uanset matrikelnummer
- Myter – fordomme – narrativer – om os selv og de andre
- Værdier – normer – grundlæggende antagelser
 - Eget hjem – hospitalsindlæggelse
 - Risikooplevelse/-vurdering/-håndtering
- Infektion/kolonisation
- Sammenhængende sundhedsvæsen – begreber vi bør se på?
 - Regionalt – kommunalt
 - Hjemmepleje – hospitalspleje
 - Borger/patient

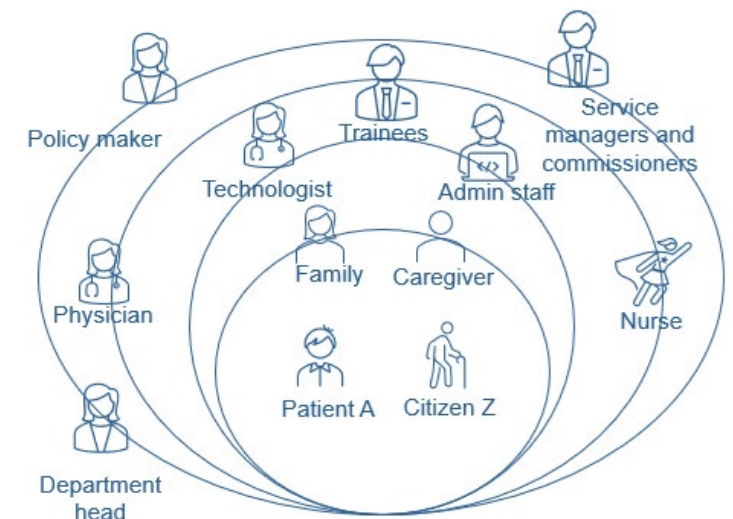
Men ...Adfærdsændringen skal give mening for den, der skal ændre sig.. Antonovsky, 2003

- Teorien om *Oplevelse Af Sammenhæng* (OAS)
- *Den salutogenetiske idé*
 - At flytte fokus, fra en patogenetisk synsvinkel (fokus på det syge) til
 - en salutogenetisk synsvinkel (fokus på det sunde)
- Begribelighed, håndterbarhed og meningsfuldhed
 - Opnås ved
 - Forudsigelighed
 - belastningsbalance og
 - delagtighed/deltagelse
- Hvordan taler I om jeres IPC- praksis
 - hvad "ligger" der i sproget og mellem linjerne?

Narrative teknikker kan fremkalde oplevelsen af Begribelighed, Håndterbarhed og Meningsfuldhed

Narrativ = en fortælling om, hvordan man ser sig selv/sine handlinger

- Narrativet indeholder holdningerne bag handlingerne
- Narrativer kan udsættes for refleksion og dermed bidrage til forståelse af barrierer og facilitatorer for en adfærdsændring
- "Hvordan får du de infektionshygiejniske retningslinjer til at falde i tråd med din følelse af at være den gode sygeplejerske/læge/terapeut/.....?"
- "Hvordan kan det være, at du/l gør, som l gør?"
- Etc?
- Organisationen – gruppen – den enkelte

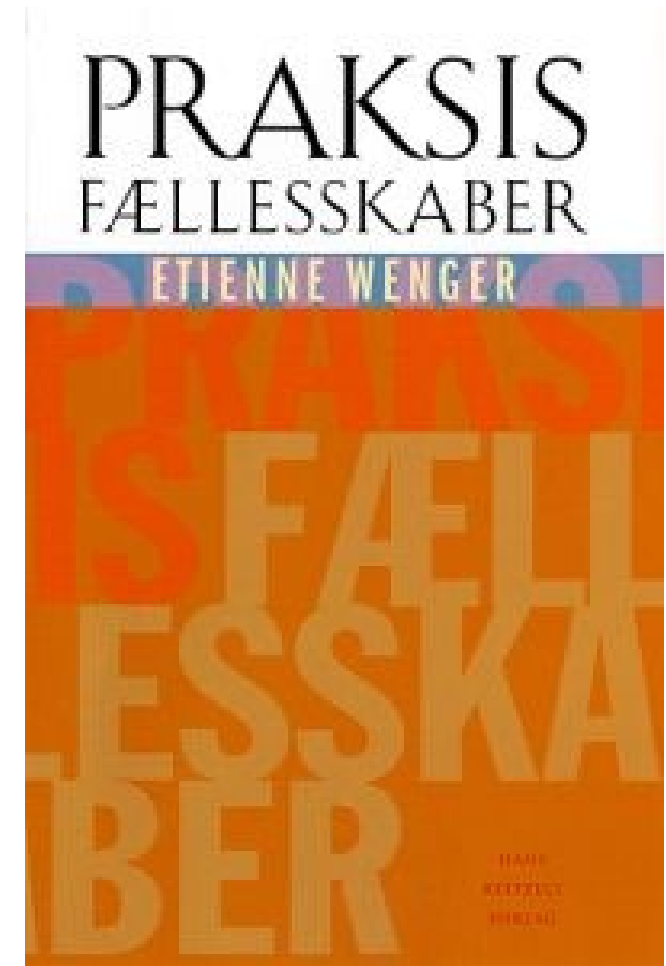

Narrativer kan bidrage til nye praksisfællesskaber...

Praksisfællesskaber er

- Arenaen for læring og om-læring
- Ikke statiske – men under stadig forandring
- Karakteriseret af
 - Deltagelse, genkendelse og tingsliggørelse
 - den sociale proces, hvor
 - vi sammen oplever verdenen, og hvor
 - vi forhandler mening

Et praksisfællesskab er karakteriseret af....

- Et gensidigt engagement
 - når individer er engageret i handlinger, hvis mening de sammen forhandler.
 - Roller eller gensidige relationer er løbende til forhandling mellem medlemmerne gennem det gensidige engagement.
- En fælles virksomhed/opgave
 - Når vi foretager os noget sammen og sammen definerer og forhandler den fælles virksomhed
- Et fælles/delt repertoire
 - Når vi har fælles måder at tænke, handle og tale på.
 - Det enkelte individ definerer og opfatter sig som værende en del af fællesskabet
- *(E. Wenger)*

Infektionshygiejniske Praksisfællesskaber

- Den fælles opgave – IPC uanset matrikelnummer, forebyggelse af spredning af resistente mikroorganismer,...
- Gensidigt engagement – ET sammenhængende sundhedsvæsen – hvor vi arbejder sammen
- Delt repertoire – NIR, sygepleje, forebyggelse, omsorg....

DSR • Nyheder fra DSR-c • Sygeplejersker er afgørende for sundhedsreforms s...

Nyhed

Sygeplejersker er afgørende for
sundhedsreforms succes

Alt det vi har og alt det, vi ønsker os i et praksisfællesskab

Hvad har vi:

- 15.000 sygeplejersker i den kommunale sygepleje
- 34.386 årsværk af sygeplejersker på sygehusene
- Midlertidige pladser bliver til sundheds- og omsorgspladser
- Sektorovergange giver udfordringer for sammenhængen
- Koloniserede OG inficerede patienter

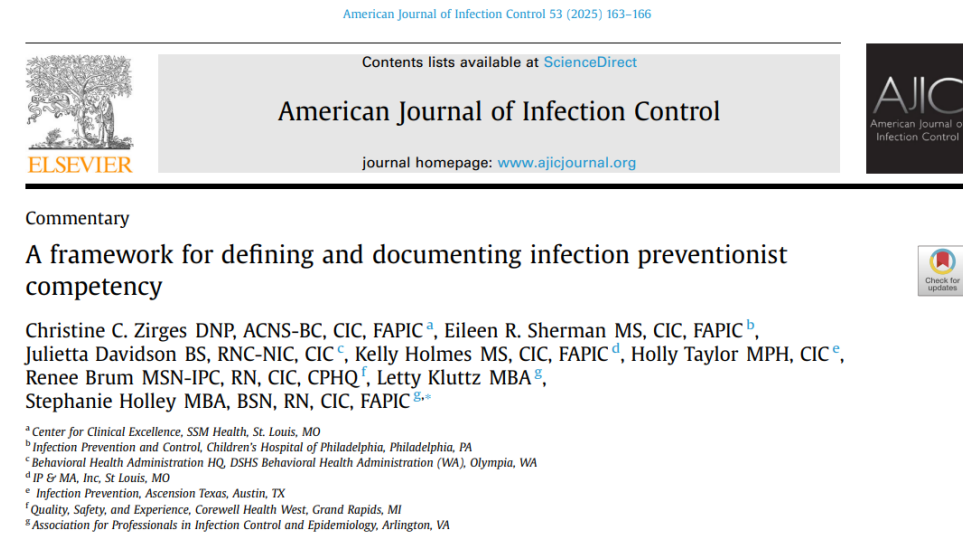
Hvad ønsker vi:

- Smidigt set-up
 - let og direkte adgang mellem region og kommune
- Effektiv dataadgang og –deling
- Koordinering i hverdagen mellem den kommunale sygepleje og den regionale sygepleje
- Kompetenceløft - specialiseret viden i den almene sygepleje og i Infektionshygiejnen

Fremtidige kompetencer hos hygiejnesygeplejersker/-ansvarlige for at understøtte en sammenhængende adfærd i et praksisfællesskab....

- Overblik over mange områder
- Sans for samarbejde
- Evne til at vejlede, rådgive, undervise
 - Sidemandsoplæring – face to face rådgivning
- Overvågning
 - Forstand på
 - indsamling, aflæsning, tolkning og udmelding af af data
 - Audit
- Forstand på forebyggelse og risikovurdering
 - Korrigerende handlinger
- Hensyn til tid, økonomi, etik, jura
- AI....
- Uddannelse – MUS

Samtale fremmer forståelsen – og kan få noget og nogen til at hænge sammen

Udvikl jeres infektionshygiejniske praksisfællesskab

- Del jeres historier/narrativer
- Gå på fagbesøg hos hinanden
- Opret en hotline
 - Opret sundhedsaftaler
 - Afhold udskrivelseskonference

Gør adfærdsændringen

- Begribelig, håndterbar og meningsfuld

Gør adfærdsinterventionen

- Forudsigelig
 - I et tempo hvor alle kan følge med
 - Gør det sammen
-
- Og evaluer og dokumenter det!

God arbejdslyst!

